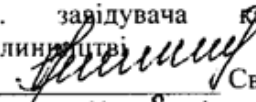

Розробник: кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри технологій у рослинництві,
Юрій Руденко.

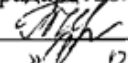
УХВАЛЕНО

В.о. завідувача кафедри технологій у
рослинництві

Світлана СТОЛІАР
Протокол № 3 від « 11 » 09 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Садівництво та
виноградарство»

Наталія ПЕЛЕХАТА
« 01 » 09 2023 р.

1. Мета навчальної практики.

Метою навчальної практики з овочівництва є набуття студентами знань та навичок виконання основних операцій щодо посіву насіння й висаджуванні розсади овочевих культур, догляду за рослинами та збиранні і післязбиральній доробці врожаю овочевих культур.

2. Опис навчальної практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		повний курс
Кількість кредитів – 1	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»	нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 203 «Садівництво, плодоовочівництво та виноградарство»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		3-й
Індивідуальне завдання (алгоритм і програма)		Семестр
Загальна кількість годин – 30		6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 20 самостійна робота студента: – 10	Освітній ступінь: Бакалавр	Лекції
		–
		Практичні, семінарські
		–
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
		–
		Індивідуальні завдання:
		–
		Навчальна практика
30 год.		
Вид контролю:		
залік		

3. Результати проходження практики

Завдання практики:

- сформувати у студентів знання особливостей технології вирощування, зберігання та переробки овочів у виробничих умовах;
- навчити студентів вирішувати виробничі проблеми, що виникають при вирощуванні овочевих культур.

Після проходження практики студент повинен **уміти**:

- визначати види овочевих культур за насінням та сходах;
- планувати та комбінувати склад і кількість агрегатів для проведення основного і передпосівного обробітку ґрунту, передпосівної підготовки насіння, сівби та висадки розсади овочевих культур;
- правильно складати овочеві сівозміни та систему удобрення овочевих рослин;
- грамотно застосовувати технологічні, хімічні і біологічні методи знищення бур'янів та засоби захисту овочевих рослин від шкідливих організмів;
- вибирати та планувати площі для вирощування овочів в конкретній ґрунтово-кліматичній зоні;
- враховуючи біологічні особливості овочевих культур, їх вимоги до умов вирощування, користуючись практичними рекомендаціями, вибирати склад агрегатів сільськогосподарської техніки та здійснювати своєчасне проведення технологічних заходів догляду за посівами в різних ґрунтово-кліматичних умовах України.

4. Очікувані результати проходження навчальної практики

Шифр	Результат навчання
PH7	Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин в обсязі, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених освітньою програмою.
PH8	Володіти методами опрацювання даних у садівництві і виноградарстві.
PH10	Аналізувати та інтегрувати знання в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі садівництва та виноградарства.
PH17	Володіти знаннями і навичками, необхідними для вирішення виробничих завдань, пов'язаних з професійною діяльністю.

5. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами

Компетентності	Програмні результати навчання			
	PH7	PH8	PH10	PH17
ЗК6				+
СК4	+			
СК5				+
СК8			+	

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів плодових, овочевих рослин і винограду для розв'язання виробничих технологічних задач, у тому числі для їх зберігання і переробки.

СК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати і синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузі садівництва та виноградарства.

СК 08. Здатність використовувати факти і досвід новітніх сучасних досягнень у садівництві і виноградарстві.

6. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид заняття	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Лекції	–	–	–
Лабораторні заняття	–	–	–
Практичні заняття	2	20	40
Семінарські заняття	–	–	–
Самостійна робота та захист звітів	2	10	20
Разом:			60

7. Засоби діагностики результатів проходження предметної практики та форми поточного й підсумкового контролю

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей студентів з навчальної практики здійснюється на підставі виконання практичних завдань та написання щоденника і звіту про виконану роботу. Структура і зміст звіту охоплює програму навчальної практики. Завданням захисту звіту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими завданнями, здатності використання для вирішення практичних задач тощо. Індивідуальні завдання та самостійна робота, які виконуються під час навчальної практики й виносяться на захист звітів, передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати підготовку студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни в цілому.

Студент не може бути допущений до захисту звіту, якщо кількість балів, одержаних за результатами практичних та індивідуальних завдань впродовж періоду практики, в сумі не досягла 40 балів. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60.

8. Програма навчальної практики

МОДУЛЬ 1. (М 1) Навчальна практика з овочівництва

Змістовий модуль 1 (ЗМ1). Біолого-морфологічні особливості та сортові ознаки росту і розвитку овочевих культур.

Тема 1 (Т 1). Біологічні особливості та сортові ознаки капусти.

Тема 2 (Т 2). Біологічні особливості та сортові ознаки кабачків, патисонів та огірків.

Тема 3 (Т 3). Біологічні особливості та сортові ознаки томатів і перцю.

Тема 4 (Т 4). Біологічні особливості та сортові ознаки столових коренеплодів.

Тема 5 (Т 5) Біологічні особливості та сортові ознаки зелених овочевих культур.

Змістовий модуль 2 (ЗМ2). Особливості технологій вирощування, збирання та зберігання врожаю овочевих культур.

Тема 6 (Т 6). Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю капусти.

Тема 7 (Т 7). Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю кабачків, патисонів та огірків.

Тема 8 (Т 8). Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю томатів і перцю.

Тема 9 (Т 9). Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю столових коренеплодів.

Тема 10 (Т 10). Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю зелених овочевих культур.

Тема 11. (Т 11) Механізація овочівництва відкритого ґрунту.

Тема 12. (Т 12) Механізація та автоматизація овочівництва закритого ґрунту.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Біолого-морфологічні особливості та сортові ознаки росту і розвитку овочевих культур.		
1	Тема 1. Біологічні особливості та сортові ознаки капусти. Інструктаж з техніки безпеки. Дослідження рослин капусти білоголової, червонокачанної і цвітної та встановлення основних сортових ознак та визначення біолого-морфологічних особливостей їх росту і розвитку.	2
2	Тема 2. Біологічні особливості та сортові ознаки кабачків, патисонів та огірків. Інструктаж з техніки безпеки. Дослідження рослин кабачків, патисонів і огірків, визначення основних сортових ознак та встановлення біолого-морфологічних особливостей їх росту і розвитку.	2
3	Тема 3. Біологічні особливості та сортові ознаки томатів і перцю. Інструктаж з техніки безпеки. Дослідження рослин різних, груп і сортів томатів і перцю щодо визначення основних сортових і видових ознак та вивчення біолого-морфологічних особливостей їх росту і розвитку.	2
4	Тема 4. Біологічні особливості та сортові ознаки столових коренеплодів. Інструктаж з техніки безпеки. Дослідження рослин різних форм та видів столових коренеплодів, визначення основних сортових і видових ознак та вивчення біолого-морфологічних особливостей їх росту і розвитку.	2
5	Тема 5. Біологічні особливості та сортові ознаки зелених овочевих культур. Інструктаж з техніки безпеки. Дослідження рослин різних видів салатів, петрушки, базилику і кропу щодо визначення основних сортових ознак та вивчення біолого-морфологічних особливостей їх росту і розвитку.	2
Разом за змістовий модуль 1		10
Змістовий модуль 2. Особливості технологій вирощування, збирання та зберігання врожаю овочевих культур.		
6	Тема 6. Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю капусти. Визначення строків та якості проведення агротехнічних заходів при вирощуванні, збиранні та зберіганні капусти у виробничих умовах.	1
7.	Тема 7. Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю кабачків, патисонів та огірків. Визначення строків та якості проведення агротехнічних заходів при вирощуванні, збиранні та зберіганні кабачків, патисонів та огірків у виробничих умовах відкритого і закритого ґрунту.	1
8	Тема 8. Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю томатів і перцю. Визначення строків та якості проведення агротехнічних заходів при вирощуванні, збиранні та зберіганні різних видів томатів і перцю у виробничих умовах відкритого і закритого ґрунту.	1
9	Тема 9. Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю столових коренеплодів. Визначення строків та якості проведення агротехнічних заходів при вирощуванні, збиранні та зберіганні різних видів і форм столових коренеплодів у виробничих умовах.	1
10	Тема 10. Технологія вирощування, збирання, зберігання та переробки врожаю зелених овочів. Визначення строків та якості проведення агротехнічних заходів при вирощуванні, збиранні та зберіганні різних видів зелених овочевих культур у виробничих умовах відкритого і закритого ґрунту.	2
11	Тема 11. Механізація овочівництва відкритого ґрунту. Види сільськогосподарської техніки та їх агрегування, умови застосування і експлуатації в польових умовах.	2

12	Тема 12. Механізація та автоматизація овочівництва закритого ґрунту. Види сільськогосподарської техніки, обладнання та їх агрегування, умови застосування і експлуатації в спорудах закритого ґрунту.	2
Разом за змістовий модуль 2		10
Всього		20

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ теми	Завдання	К-сть годин
Теми 1, 6, 11, 12	Біологічні особливості, харчова цінність, вимоги до ґрунту, попередники, обробіток ґрунту, гербіциди, удобрення та особливості живлення, способи і строки вирощування, агрегати догляду за рослинами та захист від шкідливих організмів різних видів овочевих рослин родини капустяних.	2
Теми 2, 7, 11, 12	Біологічні особливості, харчова цінність, вимоги до ґрунту, попередники, обробіток ґрунту, гербіциди, удобрення та особливості живлення, способи і строки вирощування, агрегати догляду за рослинами та захист від шкідливих організмів різних видів овочевих рослин родини гарбузових.	2
Теми 3, 8, 11, 12	Біологічні особливості, харчова цінність, вимоги до ґрунту, попередники, обробіток ґрунту, гербіциди, удобрення та особливості живлення, способи і строки вирощування, агрегати догляду за рослинами та захист від шкідливих організмів різних видів овочевих рослин родини пасльонових.	2
Теми 4, 9, 11, 12	Біологічні особливості, харчова цінність, вимоги до ґрунту, попередники, обробіток ґрунту, гербіциди, удобрення та особливості живлення, способи і строки вирощування, агрегати догляду за рослинами та захист від шкідливих організмів різних видів столових коренеплодів.	2
Теми 5, 10, 11, 12	Біологічні особливості, харчова цінність, вимоги до ґрунту, попередники, обробіток ґрунту, гербіциди, удобрення та особливості живлення, способи і строки вирощування, агрегати догляду за рослинами та захист від шкідливих організмів різних видів зелених овочевих рослин у виробничих умовах відкритого і закритого ґрунту.	2
Всього		10

Індивідуальні завдання

Систематичний опис досліджуваних видів, сортів та гібридів овочевих культур (визначення виду, сорту, фази розвитку рослин, площі та стану посівів, агротехніки і способу вирощування тощо) у щоденнику практики, оформлення та захист звіту.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні, репродуктивний, проблемно-пошуковий, пояснювально-ілюстративний, дослідницький, перевірка та оцінювання знань, умінь і навичок.

10. Методи контролю

Усна перевірка, практична перевірка.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль												Індивідуальне завдання	Всього
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Порядок перерахунку рейтингових показників нормованої 100-бальної університетської шкали оцінювання в традиційну 4-бальну шкалу та європейську шкалу ECTS. Інтервальна шкала оцінок встановлює взаємозв'язки між рейтинговими показниками і шкалами оцінок.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма навчальної практики.
2. Методичні вказівки до проведення практики.
3. Визначники та атласи рослин.

12. Рекомендована література

Основна

1. Овочівництво / Практикум / За ред. В.І. Лихацького. Вінниця, 2012. 451 с.
2. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. Київ: Урожай, 1996. Ч. I. 300 с.
3. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є., Васянович В.Д. Овочівництво. Київ: Урожай, 1998. Ч. II. 358 с.
4. Лихацький В.І., Бургарт Ю.Є. Овочівництво (практикум). К.: Вища школа, 1994. 365 с.
5. Яровий Г.І. Овочівництво: навч. Посібник/ Г.І. Яровий, О.В. Романов. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.
6. Гіль Л.С., Пашковський А.І., Сулима Л.Т. Сучасні технології овочівництва закритого і відкритого ґрунту. Ч. 2. Відкритий ґрунт. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова Книга, 2008. С. 144-156.
7. Сич З. Д. Овочівництво: Навчальний посібник / З. Д. Сич, І. М. Бобось, І.О. Федосій. – К.: ЦП «Компринт», 2018. 406 с.
8. Болезни и вредители овощных культур. Київ: Юнвест Медиа, 2008. 256 с.
9. Барабаш О.Ю., Тараненко Л.К., Сич З.Д. Біологічні основи овочівництва. Київ: Арістей, 2005. 341 с.

Допоміжна

1. Барабаш О.Ю. Овочівництво. К.: Вища школа, 1994. 362 с.
2. Сич З.Д., Сич І.М. Гармонія овочевої краси та користі. Київ : Арістей, 2005. 190 с.
3. Дереча О.А. Природоохоронна технологія вирощування овочевих культур у відкритому ґрунті зони північного Лісостепу і Полісся України: Навчальний посібник. Житомир: Полісся, 2003. 208 с.
4. Дидів О.Й. Капустяні овочеві культури. Львів, 2008. 100 с.
5. Барабаш О.Ю., Семенчук П.С. Довідник овочівника. 2-ге вид., доповн. і переробл. –Львів: Каменяр, 1985. 208 с.
6. Довідник овочівника Степу України / Г.І. Латюк, Л.М. Попова, П.С. Тихонов, Б.С. Ангел, С.П. Максимов, Л.М. Сапожникова, Ю.Є. Клечковський. Одеса: ВМВ, 2010.470 с.
7. Барабаш О.Ю., Гутиря С.Т. Зеленні овочеві культури. Київ : Вища школа, 2006. 86 с.
8. Лихацький В.І., Чередниченко В.М. Капуста цвітна. Вінниця: ВНАУ, 2010. 167 с.
9. Капустные растения: Практический справочник овощевода. Київ : Юнивест Медиа, 2009. 256 с.
10. Кононученко В. В., Молоцький М. Я. Картопля. Біла Церква, 2002. Т. 1. 536 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотечно-інформаційний ресурс (книжковий фонд, періодика, фонди на електронних носіях тощо):
 - Житомирської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олега Ольжича (<http://www.lib.zt.ua/>, 10014, м. Житомир, Новий бульвар, (0412) 37-84-33),
 - Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/>, Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3 +380 (44) 525-81-04) та інших бібліотек.
2. Онлайн-бібліотеки: Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України: <http://www.ipp.gov.ua/>; веб-сторінка кафедри захисту рослин (http://www.znau.edu.ua/agronomichesk/kaf_zah_rosll/) та інші онлайн-бібліотеки.
3. Інституційний репозитарій Поліського національного університету (наукові статті, автореферати дисертацій та дисертації, навчальні матеріали, студентські роботи, матеріали конференцій, патенти, комп'ютерні програми, статистичні матеріали, навчальні об'єкти, наукові звіти).